

بررسی جذب زیستی کروم شش ظرفیتی از محلول های آبی توسط جلبک های برکه ثبیت فاضلاب

محمد نوری سپهر، صهبا حاجی باقر تهرانی* ، سکینه ملایی توانی، امیر حسین قنبری

گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی البرز، تهران، ایران

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۱۰/۵ ؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۳/۵

چکیده

زمینه و هدف: آلوگی زیستگاههای آبی به فلزات سنگین با توجه به سمیت و تجمع آنها، منجر به آسیب‌های جدی به ارگانیسم‌ها و راهیابی آن‌ها به زنجیره مواد غذایی می‌شود. کروم یکی از این فلزات سنگین می‌باشد که به صورت اکسیدهای سه و شش ظرفیتی در صنایع کاربرد دارد. کروم شش ظرفیتی دارای مخاطرات بهداشتی مانند سرطان‌زاوی است به همین دلایل حذف و کاهش آن از محیط ضروری می‌باشد. هدف از این مطالعه بیوژذب کروم شش ظرفیتی توسط جلبک‌های برکه ثبیت فاضلاب از محیط‌های آبی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر یک مطالعه بنیادی-کاربردی می‌باشد؛ در این راکتور ناپیوسته، متغیرهای pH (۳، ۵، ۷، ۹)، زمان تماس (۳۰-۶۰-۱۲۰-۲۴۰-۳۰۰ دقیقه)، غلظت کروم شش ظرفیتی (در محدوده ۱۰/۰-۱۰ میلیگرم در لیتر) و غلظت جلبک (۱-۳/۰-۲۵-۰/۵ گرم) مورد بررسی قرار گرفت. از مایع مخلوط برکه‌ی ثبیت تصفیه‌خانه فاضلاب شهری برای تلقیح استفاده شد. برای بررسی اثرات متغیرهای pH، زمان تماس؛ مقادیر مشخص غلظت کروم شش ظرفیتی در یک ارلن ۲۵۰ سی سی آماده شده و مقادیر مختلف جلبک خشک (۱-۳/۰-۲۵-۰/۵ گرم) به آن اضافه گردید. سپس روی شیکر قرار گرفت. پس از عمل اختلاط، از کاغذ صافی عبور داده شد. آنگاه در دمای آزمایشگاه به مدت ۵-۱۰ min با دور ۲۷۰۰ rpm سانتریفیوژ گردید. سپس در طول موج های ۵۴۰ nm جذب آن خوانده شد. سپس داده-کروم شش ظرفیتی از معادلات ایزوتوترم لانگموئر، فروندلیخ استفاده شد.

یافته‌ها: مطالعه حاضر نشان میدهد که PH، زمان تماس، غلظت کروم شش ظرفیتی و غلظت جلبک بهینه در جذب کروم توسط جلبک به ترتیب به میزان ۵ mg/L، ۱۲۰ min و ۱g می‌باشد. میانگین حداقل راندمان جذب کروم توسط جلبک‌های برکه ثبیت فاضلاب ۹۷/۲٪ برآورد شد. بررسی ضرایب همبستگی منحنی‌های این مدل‌های جذب نشان می‌دهد که جذب کروم شش ظرفیتی بر روی جلبک‌های برکه ثبیت فاضلاب از ایزوتوترم لانگموئر تعییت می‌کند ($R > 0.95$).

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که جلبک‌های برکه ثبیت فاضلاب به عنوان یک جاذب بیولوژیکی، توانایی بسیار بالایی در جذب کروم شش ظرفیتی از محلول‌های آبی را دارند. علاوه بر این در کنار مزایایی از قبیل پائین بودن هزینه بهره‌برداری، عدم نیاز به نیروی متخصص، پائین بودن لجن دفعی شیمیایی و قابلیت بازیابی مجدد فلزات بیش از پیش مورد توجه واقع شده اند.

کلمات کلیدی: بیوژذب، فلزات سنگین، کروم، جلبک، برکه ثبیت فاضلاب

* کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی البرز، تهران، ایران
ایمیل: tehrani.sahba@mail.com - شماره تماس: ۰۹۳۹۱۹۵۵۴۳۹

مقدمه

است. کروم فراوانترین فلز در آب قبل از باران های موسمی است.^۳ کروم شش ظرفیتی نسبت به کروم سه ظرفیتی حتی در غلظت های کم، بسیار محلول در آب و سمی تر است. با توجه به سمیت بالای کروم شش ظرفیتی، باید آن را از فاضلاب قبل از ورود به محیط های آبی حذف کرد.^۴ روش های تصفیه ای از جمله فیتواسترکشن، اسمز معکوس، الکترودیالیز، تبادل یونی، فیلتراسیون غشایی و جذب برای حذف فلزات از پساب های صنعتی برای حذف کروم توسعه یافته است.^۵ بالین حال بسیاری از این روش ها معاویت دارند که از جمله آن می توان به پیچیده بودن فرآیند، هزینه ای بالا و مصرف بالای انرژی اشاره کرد. اما جذب همراه با یک ترکیب مناسبی از واجذب (دفع) یک روش مؤثر برای حذف می باشد. تابه حمال مواد مختلفی مانند زئولیت اصلاح شده، کانی های رسی آهن صفر ظرفیتی، پسماند لاستیک، کربن فعال، بیومتریال و پسماندهای صنعتی به عنوان جاذب در حذف کروم استفاده شده است.^۶ مزایایی از قبیل پائین بودن هزینه راهبری، پائین بودن لجن بیولوژیکی و شیمیایی دفعی، راندمان حذف بالای فلزات از پساب و همچنین عدم نیاز به مواد مغذی سبب شده است که جاذب های بیولوژیکی به عنوان یک روش جدید جهت حذف فلزات سنگین از پساب های صنعتی مورد استفاده قرار می گیرد.^۷ علاوه بر این در میان جلک های اتوتروف به علت توانایی ایجاد توده ضخیم مورد توجه قرار گرفته اند. در دهه اخیر جاذب های کم هزینه ای بررسی و پیدا شده است اما جلک قهوه ای بسیار مفید بوده و به عنوان یک جاذب بسیار خوب مطرح شده است.^۸ هدف از این مطالعه تعیین کارایی جذب زیستی کروم شش ظرفیتی توسط جلک های برکه تثبیت فاضلاب از محیط های آبی می باشد.

مواد و روش ها

امروزه با توجه به افزایش امراض ناشی از آب و همچنین افزایش اکسپوتانسیلی میزان مواد سمی در آب آشامیدنی، مطالعات وسیعی در جهت افزایش کیفیت آب آشامیدنی انجام شده است. آگاهی از اینکه مواد شیمیایی بکار گرفته شده در تصفیه آب (مثل کلرین و آلوم) تحت شرایطی ممکن است بیشتر زیان آور باشند تا اینکه مفید واقع شوند. این امر منجر به سالم نگهداشتن آب دراثای ساختن دستگاه های تصفیه آب و فاضلاب اهمیت بیشتری می بارد و قوانین سخت گیرانه تری در این موارد به تصویب برسد.^۱ فلزات سنگین رتبه ای نخست آلاینده ها در آب را به خود اختصاص داده اند و این در حالی است که بسیاری از فلزات حتی در غلظت های کم سمی به شمار می آیند. در دهه گذشته ورود آلاینده ها با منشأ انسانی مانند فلزات سنگین به داخل محیط های دریا یابی به مقدار زیادی افزایش یافته که به عنوان یک خطر جدی برای حیات محیط های آبی به شمار می آید.^۲ فلزات سنگین از جمله آلاینده های زیست محیطی بوده که مواجهه انسان با بعضی از آنها از طریق آب و مواد غذایی می تواند مسمومیت های مزمن و خطرناکی را ایجاد کند.^۳ آلودگی فلزات سنگین با توجه به سمیت و تجمع آنها در زیستگاه های آبی از اهمیت زیادی برخوردار است. تجمع فلزات سنگین می تواند باعث آسیب های جدی به ارگانیسم ها شود و همچنین می تواند به سطح زنجیره ای مواد غذایی منتقل شود که در نتیجه آن منجر به یک فرآیند سمی شود.^۴ کروم یکی از مهم ترین فلزات سنگین است و به صورت اکسیدهای سه و شش ظرفیتی در صنایعی مانند آبکاری، شیشه، سرامیک، دباغی و چرم کاربرد دارد. کروم شش ظرفیتی دارای مخاطرات بهداشتی اثبات شده ای مانند سرطان زایی است که به همین دلایل حذف و کاهش آن از محیط ضروری می باشد.^۵ غلظت کروم در آب در فصول مختلف متفاوت است (۲۶/۰۵-۶۴۵/۲۷-۴۸۹ میکرو گرم بر لیتر)

پس از جمع آوری جلبک‌ها از برکه تثبیت فاضلاب چندین بار با آب مقطر شستشو داده می‌شوند. در نهایت جلبک‌های مورد نظر در فور در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد خشک می‌گردد. سپس خرد می‌گرندند و به صورت پودر در می‌آیند.

- سنجش میزان جذب کروم شش ظرفیتی توسط جلبک‌های برکه‌ی تثبیت تصفیه‌خانه فاضلاب:

برای بررسی اثرات متغیرهای pH، زمان تماس غلظت کروم شش ظرفیتی در یک ارلن ۲۵۰ سی سی آماده شده و مقادیر مختلف جلبک خشک(۱-۳/۰۵-۰/۲۵-۰/۰۵ گرم) به آن اضافه می‌گردد. سپس روی شیکر قرار می‌گیرد. پس از عمل اختلاط، از کاغذ صافی عبور داده می‌شود(از فیلتر ۵/۰ میکرونتر تحت فشار ۱۵ atm عبور داده می‌شود). آنگاه فیلتر را داخل لوله ۱۵ ml گذاشته می‌شود سپس به آن ۱۵ ml استون ۹۰٪ افزوده می‌شود. لوله‌ها را به مدت ۲۴ ساعت در محل تاریک (ترجیح‌ایخچال) قرار می‌شود. محتوی لوله‌ها در دمای آزمایشگاه به مدت ۵-۱۰ min با دور rpm ۲۷۰۰ سانتریفیوژ می‌گردد. مایع رویی استخراج می‌گردد. این عمل برای نمونه و شاهد تکرار می‌شود. سپس به بررسی راندمان حذف کروم شش ظرفیتی با استفاده از روش طیف سنجی توسط دستگاه اسپکتروفوتومتر در طول موج nm ۵۴۰ میزان جذب آن قرائت می‌شود.

برای بررسی ایزوترم جذب کروم شش ظرفیتی از مدل‌های ایزوترمی لانگمویر و فروندلیخ استفاده شد. همچنین برای بررسی سنتیک فرآیند جذب، از معادلات شبه درجه اول و شبه درجه دوم استفاده گردید.

یافته‌ها

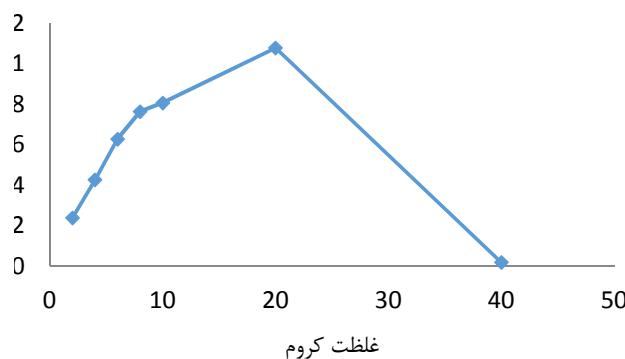
در پژوهش حاضر، کارایی جلبک‌های برکه تثبیت فاضلاب به عنوان بیو جاذب در حذف کروم شش ظرفیتی از محلول‌های

مطالعه حاضر یک مطالعه بنیادی-کاربردی بوده و به منظور کارایی و تعیین شرایط بهینه جلبک‌های برکه‌ی تثبیت فاضلاب به عنوان بیو جاذب در حذف فلزات سنگین(کروم شش ظرفیتی) از محلول‌های آبی طراحی و اجرا گردید. راکتور مورد مطالعه در این پژوهش به صورت ناپیوسته می‌باشد، متغیرهای pH(۳-۵، ۷، ۹، ۱۱)، زمان تماس(۳۰-۶۰-۱۸۰-۲۴۰)، غلظت کروم شش ظرفیتی(در محدوده ۰.۵-۱ و ۰.۵ میلیگرم در لیتر) و غلظت جلبک(۱-۳/۰۵-۰/۲۵ گرم) مورد بررسی قرار گرفت. سپس داده‌های مورد نظر پس از جمع آوری وارد نرم افزار Excel و spss گردید.

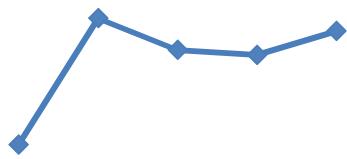
از جلبک‌های برکه تثبیت فاضلاب به عنوان بیو جاذب برای حذف کروم شش ظرفیتی از محلول‌های آبی استفاده می‌شود. نمونه‌های آب به صورت سنتیک در آزمایشگاه تهییه شد. آزمایشات مورد نظر در این مطالعه به منظور بررسی پارامترهای مختلف و دستیابی به اهداف مورد نظر در چندین فاز مختلف انجام می‌گیرند. ابتدا از مایع مخلوط برکه‌ی تثبیت تصفیه‌خانه فاضلاب شهر برای تلقیح استفاده شد. بعد از کسب شرایط پایدار و کسب جمیعت جلبکی مورد نیاز مشخصات توده‌ی جلبکی تعیین می‌گردد. در مرحله‌ی بعد عملکرد سیستم با توجه به متغیرهای مورد مطالعه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. آزمایشات سنتیک بیو جذب در سه غلظت اولیه صورت می‌گیرد و نتایج آن با استفاده از معادلات معادلات شبه درجه اول و شبه درجه دوم تعیین می‌شود. بعد از تعیین زمان تعادل در آزمایشات سنتیک، اثر pH بر روی ظرفیت تعادلی بیو جذب کروم شش ظرفیتی مورد مطالعه قرار می‌گیرد. در مرحله‌ی بعد ایزوترم بیو جذب کروم شش ظرفیتی به وسیله‌ی جلبک‌ها مطالعه گشته و برای مدل‌سازی ایزوترم بیو جذب کروم شش ظرفیتی از معادلات ایزوترم لانگمویر و فروندلیخ استفاده می‌شود.

- تهییه و آماده سازی نمونه‌های جلبکی:

بررسی جذب زیستی کروم شش ظرفیتی از محلول های آبی توسط جلبک های برکه ثبت فاضلاب

آبی با غلظت های متفاوت کروم شش ظرفیت، زمان های تماس مقدارهای مشخص جلبک مورد بررسی قرار گرفت.

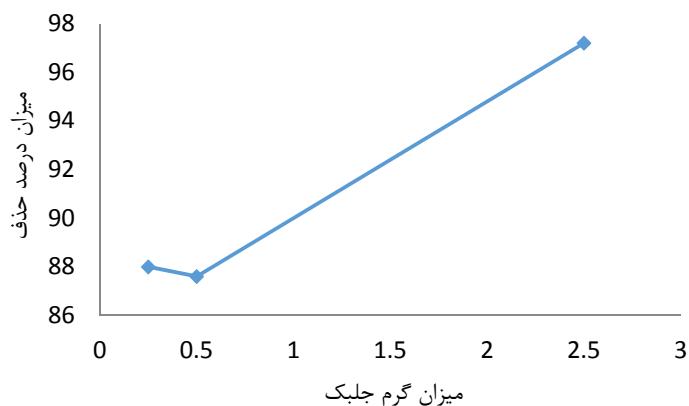

نمودار ۲: میزان جذب با توجه به غلظت بهینه کروم

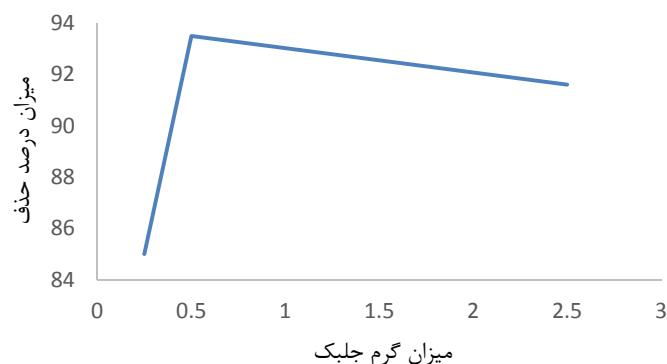
بررسی همزمان میزان گرم جلبک و غلظت کروم شش ظرفیتی

در این نمودار بیشترین میزان جذب غلظت کروم شش ظرفیتی در غلظت های پایین آن می باشد. و با افزایش غلظت کروم شش ظرفیتی میزان جذب آن به وسیله جلبک های برکه ثبت فاضلاب کاهش می یابد.

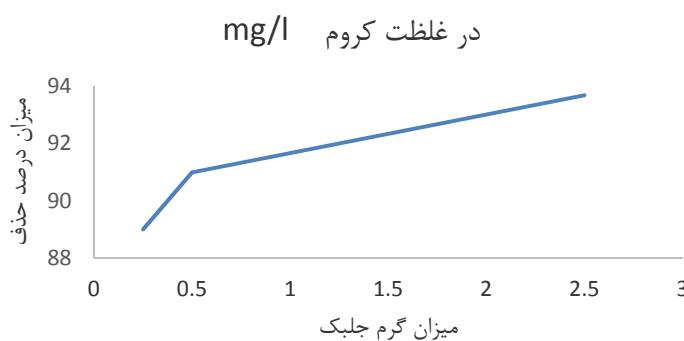
نمودار ۱: بررسی عملکرد جلبک های برکه ثبت فاضلاب در حذف کروم شش ظرفیتی در pH های مختلف همان طور که مشاهده می شود؛ بیشترین میزان جذب کروم شش ظرفیتی توسط جلبک های برکه ثبت فاضلاب تا pH ۵ افزایش می یابد. pH ۵ را می توان به عنوان pH بهینه در نظر گرفت. با افزایش pH میزان جذب کروم دوباره افزایش یافت به طوری که در pH ۱۱ به اوج خورده رسیده است.

(a) در غلظت کروم ۰.۵ mg/L

(b) در غلظت کروم 1 mg/L

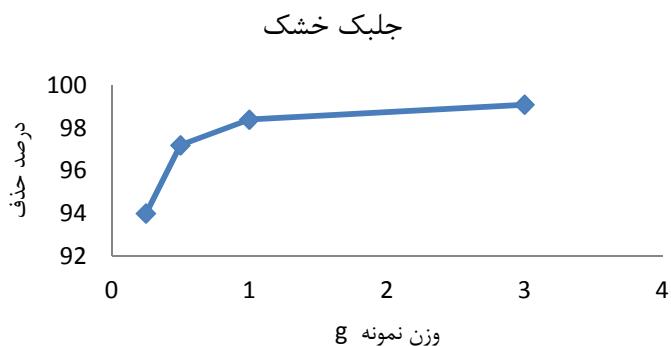
(c) در غلظت کروم 5 mg/L

نمودار ۳: بررسی همزمان میزان گرم جلبک و غلظت کروم شش ظرفیتی (a,b,c) بر روی حذف کروم $1, 0.5, 0.1 \text{ mg/L}$

میلی گرم در لیتر و اثر آن بر عملکرد جلبک‌های برکه ثبتیت فاضلاب می‌توان دریافت که با افزایش میزان کروم خطر نابودی جلبک‌ها و در نتیجه کاهش جذب اتفاق بیفت.

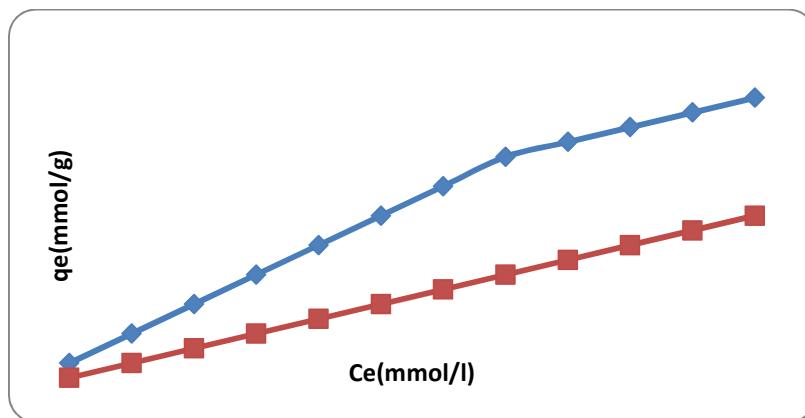
با مشاهده این نمودار می‌توان دریافت که افزایش میزان گرم جلبک از 0.25 g به 3 g میزان حذف به بیش از 94% رسید. و با بررسی کروم شش ظرفیتی در محدوده $1, 0.5, 0.1 \text{ mg/L}$

بررسی جذب زیستی کروم شش ظرفیتی از محلول های آبی توسط جلبک های برکه ثبیت فاضلاب

نمودار ۴: درصد حذف کروم با توجه به حالت بهینه جلبک های برکه ثبیت فاضلاب

همان طور که ملاحظه می شود، افزایش میزان گرم جلبک از غلظت از $1/25$ گرم تا ۱ گرم میزان حذف به $98/2\%$ رسید. و با افزایش این میزان از ۱ گرم به ۳ گرم جلبک دیگر تاثیر قابل توجهی در حذف کروم ندارد و می توان میزان ۱ گرم جلبک را به عنوان حالت بهینه در نظر گرفت.

نمودار ۵: ایزوترم ثبیت کروم در آب مقطر جلبک های برکه ثبیت فاضلاب

در این مطالعه با بررسی ضریب همبستگی منحنی های این دو مدل می توان دریافت که جذب کروم شش ظرفیتی بر روی جلبک های برکه ثبیت فاضلاب از ایزوترم لانگمویر تبعیت می کند ($R > 0.95$).

بحث

یکی از پارامترهای مهم در فرایند جذب بیولوژیکی pH می باشد. در این پژوهش پس از بررسی pH های مختلف جهت قابلیت جلبک های برکه ثبیت فاضلاب به عنوان بیو جاذب در حذف کروم شش ظرفیتی مشاهده شد که $pH = 5$ به عنوان

که فلزات سنگین با مکانیسم‌های مسمومیت از طریق مسدود کردن مسیرهای متابولیکی آنزیم‌ها، پلی نوکلوتیدها، سیستم‌های انتقال مواد مغذی و یون‌ها، جابجایی و جایگزینی با یون‌های ضروری از طریق مکانهای سلولی، دناتوراسیون و غیرفعال شدن آنزیمها، اختلال فیزیولوژیکی در سلول و غشای سلولی می‌شوند. اما در این میان بیش ترین تاثیر فلزات از طریق ایجاد رادیکال‌های آزاد می‌باشد که منجر به اکسید کردن مولکول زیستی شده و در نتیجه این امر در نفوذپذیری سلول اختلال ایجاد می‌کنند.^{۲۱}

به طبع با افزایش میزان غلظت یا گرم جلبک‌ها، عملکرد جلبک‌های برکه تثبیت فاضلاب نیز به مراتب بیش تر خواهد بود. در این پژوهش افزایش میزان گرم جلبک از غلظت از $25/20$ گرم تا ۱ گرم میزان حذف به $98/2$ % رسید. و با افزایش این میزان از ۱ گرم به ۳ گرم جلبک دیگر تاثیر قابل توجهی در حذف کروم ندارد و می‌توان میزان ۱ گرم جلبک را به عنوان حالت بهینه در نظر گرفت. با افزایش غلظت جلبکها به ۳ گرم میزان حذف $99/6$ % برآورد شد. در مطالعه جعفری و همکاران، بیشترین جذب در مقادیر بیومس او $2/5$ گرم برای فلز کادمیوم به ترتیب $79/1$ و $89/2$ درصد مشاهده گردید.^{۲۲} در مطالعه Amany و همکاران، حداکثر راندمان حذف کروم با استفاده از جلبک سبز *Ulva lactuca* 92 درصد بود.^۹

بر اساس مطالعه انجام گرفته، سرعت جذب با افزایش زمان از 30 تا 300 دقیقه افزایش می‌یابد. با افزایش زمان از 30 تا 120 دقیقه جذب آلاینده توسط جلبک‌ها افزایش یافت. اما این افزایش با گذشت زمان از 120 دقیقه به صورت تقریباً یکنواخت بوده و تاثیر قابل توجهی نداشته است. می‌توان زمان 120 دقیقه را به عنوان زمان بهینه در جذب کروم شش ظرفیتی بر روی جلبک‌های برکه تثبیت فاضلاب در نظر گرفت. در مطالعه کشتکار و همکاران، که بر روی جلبک قهوه‌ای پیش تصفیه شده برای حذف فلزهای سنگین از پسآب تأسیسات فرآوری شیمیایی اورانیم اصفهان دریافتند که زمان تعادل 120

pH بهینه توانایی بسیاری در جذب کروم شش ظرفیتی دارد. اما با افزایش pH میزان جذب کروم دوباره افزایش یافت به طوری که در $11pH$ به اوج خورد رسیده است. شاید علت این امر به علت رسوب کروم طی فرایند جذب باشد. در مطالعه جعفری و همکاران، حداکثر حذف کادمیوم از محلول توسط جلبک فوکوس در pH محدوده $5/5 \pm 3$ می‌باشد.^{۲۰} که با مطالعه حاضر مطابقت دارد. در مطالعه Vinod و همکاران، حداکثر ظرفیت جذب نیکل از محلول آبی توسط جلبک kondagogu در pH = 5.0 ± 0.1 محاسبه شد.^{۱۹} در مطالعه ملکوتیان و همکاران، که بر روی جلبک اولوتریکس زوناتا از فاضلاب صنعتی به عنوان بیوجذب فلزات سنگین دریافتند که pH بهینه برای جذب فلزهای سنگین روی و کادمیوم 5 می‌باشد.^{۲۴} در مطالعه کشتکار و همکاران، که بر روی جلبک قهوه‌ای پیش تصفیه شده برای حذف فلزهای سنگین از پسآب تأسیسات فرآوری شیمیایی اورانیم اصفهان دریافتند که که pH = 5 به عنوان شرایط بهینه جذب فلزهای سنگین از پسآب اعلام کردند. به دلیل غالب بودن یون‌های H^+ و $H2O^+$ جانشین یونهای تک ظرفیتی یا دو ظرفیتی موجود در سطح جاذب شده و در نتیجه این امر pH های پایین میزان جذب برای تمام فلزهای سنگین کم می‌باشد اما با افزایش pH غلظت یونهای H^+ و $H2O^+$ کمتر شده و یونهای فلزی، یونهای غالب محیط می‌شوند رقابت موجود کاهش یافته و با تغییر بار سطحی جاذب در نتیجه جذب افزایش می‌یابد.^{۲۳}

یافته‌های حاصل از این مطالعه نشان داد که با افزایش غلظت کروم در محدوده 0.5 ، 1 و 5 میلیگرم در لیتر، عملکرد جلبک‌های برکه تثبیت فاضلاب کاهش یافت. کروم به دلیل ماهیت سمی خود و به عنوان یک فلز غیرضروری می‌تواند منجر به مرگ جلبک‌ها گردد. در مطالعه ای که توسط کیانی و همکارانش بر روی تأثیر فلزات سنگین (کادمیوم، مس، سرب و نیکل) بر کلروفیل a و زیست توده جلبک سبز Scenedesmus quadricauda صورت گرفت، نشان داد

mg/g ۱۲۹/۸ محسنه kondagogu شد.^{۱۹} در مطالعه جعفری و همکاران، حداقل میزان حذف کادمیوم از محلول توسط جلبک فوکوس در محلول آب مقطر بر اساس مدل لانگمویر برابر ۸۵/۰ میلی مول بر گرم است.^{۲۰}

نتیجه گیری

نتایج این مطالعه نشان داد که استفاده از جلبک های برکه تثبیت فاضلاب به عنوان یک جاذب بیولوژیکی، توانایی بسیار بالایی در جذب کروم شش ظرفیتی از محلول های آبی را دارند. علاوه بر این در کنار مزایایی از قبیل پائین بودن هزینه بهربرداری، عدم نیاز به نیروی متخصص، پائین بودن لجن دفعی شیمیایی، کارایی بالا در حذف فلزات از محیط های آبی و عدم نیاز به مواد مغذی و قابلیت بازیابی مجدد فلزات بیش از پیش مورد توجه واقع شده اند.

تقدیر و تشکر

نویسندها این مقاله بر خود لازم می دانند از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی البرز، به جهت حمایتهای مالی این طرح تحقیقاتی، صمیمانه سپاسگزاری نمایند.

دقیقه را به عنوان شرایط بهینه اعلام کردند.^{۲۳} در مطالعه ملکوتیان و همکاران، که بررسی جلبک اولوتريکس زوناتا از فاضلاب صنعتی به عنوان بیوجذب فلزات سنگین دریافتند که با افزایش زمان تماس میان جاذب با محلول های حاوی فلزات سنگین میزان جذب افزایش می یابد. این امر در نتیجه افزایش تماس میان جسم جاذب و فلزات می باشد.^{۲۴} در واقع جاذب با گذشت زمان این فرصت را پیدا می کند تا سطح بیشتری از خود را به کار گیرد. و در جهت حذف کروم عمل نماید.^{۲۵} یکی از مهم ترین مشخصه هایی که برای جذب آلاینده ها بر روی جاذب های مختلف استفاده می شود، تعیین ایزو ترم می باشد. در این مطالعه با بررسی ضریب همبستگی منحنی های این دو مدل می توان دریافت که جذب کروم شش ظرفیتی بر روی جلبک های برکه تثبیت فاضلاب از ایزو ترم لانگمویر تبعیت می کند (R > 0.95). در مطالعه Amany و همکاران، مدل های لانگمور، فرون دلیخ برای جاذب مورد نظر مناسب بودند.^۹ در مطالعه Mahvi و همکاران، در یافتن که مدل جذب فرون دلیخ با نتایج R2 > 0.85 بهتر از لانگمویر می باشد.^{۱۰} در مطالعه Ahmed و همکاران، نشان داده شد که حداقل ظرفیت جذب برای جلبک قرمز خشک شده ۱۲ میلی گرم بر گرم به وسیله ای مدل لانگمویر محسنه می شود.^{۱۷} در مطالعه Vinod و همکاران، حداقل ظرفیت جذب کروم از محلول آبی توسط جلبک

منابع

- Amirbeygy H. Principles of Treatment and Hygiene of Water. Tehran: andisheh rafie;1382. p. 9. . [In Persian].
- Farzi R, Esmaeili A. Study Methods of removing chromium from water with using nanotechnology. National Conference on Nano technology from theory to application 1393. [In Persian].
- Ahmad MK, Islam S, Rahman S, Haque MR, Islam MM. Heavy Metals in Water, Sediment and Some Fishes of Buriganga River, Bangladesh. Int J Environ Res 2010;4(2):321-332.
- Oliveira H. Chromium as an Environmental Pollutant: Insights on Induced Plant Toxicity. Int J Telemed App 2012:1-8.
- Jin X, Jiang M, Du J, Chen Z. Removal of Cr(VI) from aqueous solution by surfactant-modified kaolinite. J Ind Eng Chem 2014;20:3025–3032.
- Nahid P, Moslehahabadi P. Study and analysis of heavy metals in drinking water in different regions of Tehran in ppb level and methods of their removal. J Food Sci Tech Mys .1387;5(1):29-35. . [In Persian].
- Fouladifard A, Kamani H, Khaefi M. Removal of heavy

محمد نوری سپهر و همکاران

- metals with biological absorption of Aqueous solutions. National Iranian Chemical Engineering Congress. 1383:3417-25. [In Persian].
- 8 . Khattar JIS, Sarma TA, Singh DP. Removal of chromium ions by agar immobilized cells of the cyanobacterium *Anacystis nidulans* in a continuous flow bioreactor. Enzyme Microb Technol. 1999;25:564–568.
- 9 . EL-Sikaily A, El Nemr A, Khaled A, Abdelwehab O. Removal of toxic chromium from wastewater using green alga *Ulva lactuca* and its activated carbon. J Hazard Mater 2007;148(1-2):216–228.
- 10 . Mahvi A, Nabizadeh R, Gholami F, Khairi A. Adsorption of chromium from wastewater by *platanus orientalis* leaves. Iran. J Environ Health Sci Eng 2007;4(3):191-196.
- 11 . Mansria A. Chromium removal using modified poly(4-vinylpyridinium) bentonite salts. Desalination. 2009;245:95–107.
- 12 . Idris S, Iyaka YA, Dauda BEN, Ndamitso MM, Umar MT. Kinetic Study of Utilizing Groundnut Shell as an Adsorbent in Removing Chromium and Nickel from Dye Effluent. J Am Chem Sci 2012;2(1):12-24.
13. Castro MP, de Moraes FR, Fujimoto RY. Acute Toxicity by Water Containing Hexavalent or Trivalent Chromium in Native Brazilian Fish, *Piaractus mesopotamicus*: Anatomopathological Alterations and Mortality. Bull Environ Contam Toxicol 2014;92:213-219.
- 14 . Vilar V, Valle J, Bhatnagar A, Santos J, Guelli U. de Souza S, Augusto U. de Souza A, et all. Insights into trivalent chromium biosorption onto protonated brown algae *Pelvetia canaliculata*: Distribution of chromium ionic species on the binding sites. J Chem Eng 2012;200-202:140-148.
- 15 . Balaji S, Kalaivani T, Rajasekaran C, Shalini M, Vinodhini S, Sunitha Priyadarshini S, Vidya AG. Removal of heavy metals from tannery effluents of Ambur industrial area, Tamilnadu by *Arthrosphaera (Spirulina) platensis*. Environ Monit Assess 2015;187:325.
- 16 . Anastopoulos I, Kyzas G. Progress in batch biosorption of heavy metals onto algae. J Mol Liq 2015;209:77-86.
- 17 . Elnemr A, El-Sikaily A, Khaled A, Abdelwehab O. Removal of toxic chromium from aqueous solution, wastewater and saline water by marine red alga *Pterocladia capillacea* and its activated carbon. Arab J Chem 2015;8(1):105-117.
- 18 . Wang J, Chen C. Biosorbents for heavy metals removal and their future. Biotechnol Adv 2009;27:195–226.
- 19 . Vinoda VTP, Sashidhar RB, Sreedhar B. Biosorption of nickel and total chromium from aqueous solution by gum kondagogu (*Cochlospermum gossypium*): A carbohydrate biopolymer. J Hazard Mater 2010;178:851–860.
20. Jafari N. Comparison Uptake of Cadmium (II) from Aqueous Solution, onto Algae Brown *Fucus Serratus* and *Cystoseira Indica*. J Water and Wastewater 2014;6:30-35. [In Persian].
21. Kiani S, Mahboobi N. Effect of Heavy Metals (Cadmium, Copper, Lead and Nickel) on Chlorophyll a and Biomass of Green Algae *Scenedesmus quadricauda*. J Fish Sci Technol 2014;3(3):67-78. [In Persian].
22. Jafari N, Ahmadi asbchin S. Adsorption of cadmium and lead ions from aqueous solution by brown algae *Cystoseira indica*. J Plant Biol. 2014;27(1):23-31. [In Persian].
23. Keshtkar AR, Kafshgari F. Application of Ca-Pretreated Brown Alga for Heavy Metals Removal from Esfahan Uranium Conversion Facility (UCF) Wastewater. J Nuclear Sci Tech 2014;67: 22-30 [In Persian].
24. Malakootian M, Moussavi GH, Toolabi A. A Study of kinetics And Biosorption Isotherms of Heavy Metals By Algae *Ulothrix Zonata* from Industrial Wastewater. J Ilam U Med Sci 2011;19(4):26-37 [In Persian].
25. Eghbal Poor S, Sahebali M. Experimental Study of iron oxide nanoparticles for the removal of chromium from water absorbent algal biomass. J Nanomater 2014;5(15)211-221. [In Persian].

The survey of biological absorption of hexavalent chromium from aqueous solutions by Wastewater stabilization pond algae

Mohammad Nouri Sepehr, Sahba Hajibagher Tehrani*, Sakineh Molaei Tavani, Amir Hossein Ghanbari

Department of Environmental Health, Faculty of Health, Alborz University of Medical Sciences, Tehran, Iran

* E-mail: tehrani.sahba@gmail.com

Received: 20 Jan 2016 ; Accepted: 25 May 2016

ABSTRACT

Background: Contamination of aquatic habitats due to toxicity and accumulation of heavy metals leading to serious damage to organisms and their advance to the food chain. Chrome is one of these heavy metals for the three and six-valence oxides used in industry. Health risks such as carcinogenic hexavalent chromium have been For this reason, removal and reduction of environment is essential. Target of this study hexavalent chromium biosorption by waste stabilization pond algae is of the aquatic environment.

Methods: This study was a fundamental applied; In this batch reactor, variables Was investigated pH(3,5,7,9,11), Contact time(30,60,120,180,240,300min), The concentration of hexavalent chromium(0.5,1,5mg) And the concentration of algae(0.25, 0.5, 1, 3g). Liquid mixed municipal wastewater treatment stabilization pond was used for insemination. For the investigate the effects of variables pH, contact time, the concentration of hexavalent chromium values in a 250 ml Erlenmeyer flask prepared and various amounts of dried algae (0.25-0.5-1- 3 g) were added to it. Then became the shakers. After mixing, the filter paper was passed. The lab temperature was centrifuged for min10-5 rpm 2700 rpm. Then it was read at a wavelength absorbed by 540 nm. . Then collected was data to Excel and SPSS software. Finally was used for hexavalent chromium adsorption isotherm model equation of Langmuir and Freundlich.

Results: This study shows that PH, contact time, the concentration of hexavalent chromium and chromium concentrations of algae optimal absorption by algae concentrations, respectively, in 5 mg / l, min 120, 0.5 mg / l and is 1gr. Average maximum absorption of chromium Wastewater stabilization ponds by algae 97/2%, respectively. Correlation coefficients absorption curves of these models showed that Cr (VI) adsorption isotherm on wastewater stabilization pond algae follows (= R).

Conclusion: The results showed that wastewater stabilization pond algae as a biological absorption, very high ability to absorb their hexavalent chromium from aqueous solutions. In addition with advantages such as low cost, no need for skilled workers, low excess Chemical waste sludge, metal restore capabilities have been further considered.

Key words: Biosorption, Heavy Metals, Chromium, Algae, Wastewater Stabilization Ponds